

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

Nr. 3012/1937 Pres.

† NICOLAE

*Din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop
al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.*

*Iubitului cler și popor har și milă și pace dela Dumnezeu
Tatăl și dela Domnul Nostru Iisus Hristos.*

*„Ziua Învierii — și să ne luminăm cu
prăsnuirea și unul pe altul să ne îmbrăși-
sem. Și să zicem fraților și celor ce ne urăsc
pe noi și să iertăm toate pentru Înviere!..“*

Din stihirile Paștilor.

Bucurie mare vestesc Vouă, iubiiții mei fii sufletești: Cerul și-a deschis din nou vistierile sale de lumină și căldură? Binecuvântate de puterea Celuice le-a zidit, câmpurile și livezile noastre și-au întins din nou covorul lor de neprihănită verdeață, codrii sunt pe cale de-a se 'mbrăca din nou în haină proaspătă, iar pomii grădinilor noastre ne zimbesc din nou sărbătorește cu poadoaba lor de flori aducătoare de roduri.

Oricât ne-ar încânta însă frumusețea firii trezite la nouă viață, bucuria care ne covârșește sufletele în această mare și sfântă zi de praznic este bucuria Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Ea ne mângăie și ne însuflețește pe toți — tineri și bătrâni, bogați și săraci deopotrivă — dând glas simțirii noastre care se revarsă în cântarea de biruință: „*Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morți mânturi viață dăruindu-le!*“

Asemuind primăvăraticile frumuseți ale firii cu frumusețile duhovnicești ale praznicului Învierii Domnului, cu drept cuvânt ni se pare, că bunul Dumnezeu nu le-a rânduit pe cele dintâi decât spre a spori cu ele pe cele din urmă.

Se și cuvîne, dragii mei, să ne bucurăm în chip deosebit de Învierea Domnului; căci ea e „peatra din capul unghiului“ pe care s'a zidit credința noastră. Ea e chezașia cea mai înaltă a dumnezeirii lui Iisus și nezdruncinatul temelii al nădejzii în izbăvirea sufletelor noastre.

„*Dacă n'a învîta Hristos, zadarnică este credința noastră*“ — zice sfântul Apostol Pavel (I Cor. 15, 14). Și așa este. Nașterea Lui cea mai presus de fire ne-ar minuna; biruința Lui asupra ispitelor diavolului ne-ar stârni lauda cuvenită; schimbarea la față și celelalte minuni ce le-a săvârșit ne-ar cutremura; înțelepciunea Lui ne-ar mira foarte; bunătatea și mila Lui ne-ar înduioșa; înfricoșatele Lui patimi și moartea Lui ne-ar sfâșia inima de durere. Dar dacă n'ar fi învîtat Hristos, peste toate aceste simțiri ale noastre s'ar așterne întunecata negură a îndoielii și tristeței.

Și ispitiiți de această îndoială ne-am spune cu o chinuitoare părere de rău: Va să zică nici Iisus n'a fost Fiul lui Dumnezeu, nici învățătura Lui n'a fost dumnezeiască, nici patima Lui nu ne-a izbăvit, nici moartea Lui nu ne-a răscumpărat din robia păcatului. N'a fost nici El decât un profet, decât un om care a murit ca oricare muritor...

Într'adevăr această îndoială și tristețe a rănit și inima sfinților apostoli în clipa în care învățătorul lor a fost coborât în mormânt. Odată cu trupul Lui se cobora în groapă credința și nădejdea ce-o legaseră ei de Celce le spusese: „*Eu sunt calea, adevărul și viața*“ (Ioan 14, 6). Dar din clipa în care mironosițele muieri întorcându-se dela mormântul gol au vestit Învierea Domnului și mai ales din ziua în care ei însiși au văzut cu ochii pe Cel învîtat a treia zi, sufletul li s'a înviorat din nou, credința

și stă Maria la mormânt plângând și aplecându-se în mormânt a văzut doi îngeri în vesminte albe șezând unde zăcuse trupul lui Iisus. Și au zis aceia: femei de ce plângi? Atunci ea a răspuns lor: că au luat pe Domnul meu... și acestea zicând s'a întors înapoi și a văzut pe Iisus stând.

Ioan 20, 11—14.

lor s'a întărit ca prin minune, iar curajul lor de-a propovădui Evanghelia mântuirii n'a mai putut fi stăvilit nici de suferință, nici de moarte. Bucuria că Hristos a învîtat, că el trăește și că — după făgăduiala Lui — va fi cu ceice cred în El „*până la sfârșitul veacurilor*“, le-a covârșit inimile. Această bucurie au lăsat-o moștenire urmașilor lor, ca pe cea mai scumpă comoară. Predata din veac în veac cu aceeași însuflețire, ea a ajuns până la noi. De aceea, iluminați și întăriți de strălucirea praznicului, înțocmai ca cei dintâi închinători ai lui Hristos cântăm și noi astăzi: „*Ziua Învierii! Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișem și să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi și să iertăm toate pentru Înviere!*“

Cântăm, că nu mai suntem în întuneric; cântăm că nu mai suntem robi ai păcatului; cântăm, că nu mai suntem osândiți la moarte; cântăm, că prin preacurata jertfă a Fiului lui Dumnezeu ne-am împăcat cu Tatăl cel din ceruri și suntem din nou moșneni ai împărăției Lui celei vecinice — cântăm cântarea izbăvirii sufletelor noastre!

Dar, iubiiții mei fii sufletești, nici în coplesitorul val de bucurie care ne umple inimile nu ne este îngăduit să uităm, că nici Hristos n'a învîtat decât după ce a pățimit, după ce a murit, după ce cu o nemărginită dragoste de oameni s'a dat jertfă răscumpărării noastre, după ce a purtat — cu dumnezeiască ascultare — sarcina grea pentru care L-a trimis în lume Tatăl. N'a fost înălțat decât după ce s'a pogorit; n'a fost preamărit decât după ce s'a smerit; n'a fost așezat în scaunul de judecător și de Domn decât după ce a ascultat și slujit ca un rob. Ce minunat ne înfățișează acest mare adevăr sfântul Pavel când zice: „*(Hristos) nu s'a semețit a fi întocmai cu Dumnezeu, ci s'a desertat pe sine chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se. Și cu închipuirea aflându-se ca omul, s'a smerit pe sine ascultător făcându-se până la moarte — și încă moarte pe cruce!*“

Pentru aceasta și Dumnezeu pe dânsul l-a preainălțat și i-a dăruit Lui nume care este mai presus de tot numele; ca întru numele Lui tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pământești și al celor de desupt“ (Filipeni 2, 6—10).

Dupăcum arătat Vă este aici, dragii mei, drumul Învierii lui Hristos este drumul smereniei și al ascultării. Prin smerenie și ascultare vom învia și noi, nu prin trufie și cuget răsvrătit. O singură semeție și o singură răsvrătire este încuviințată și sfătuită: Cea împotriva diavolului și a păcatelor ce le nasc ispitele lui. În fața păcatului da, să stăm semeți; și împotriva Satanei să ne răzvrătim cu toată puterea noastră — oștindu-ne ca cei mai viteji ostași ai lui Hristos, ca să luăm „*cununa vieții*“ (Apocalips 2, 10). Iar față de Dumnezeu și de sfânta Lui Biserică dreptmăritoare să fim cu ascultare de fii credincioși, ca față de Tatăl nostru atotbun și ca față de Maica noastră dulce, care ne-a născut și ne povățuește spre limanul fericirii neapuse.

Să nu cugetați întru inimile voastre, iubiiții mei, că ascultarea v'ar umili, că v'ar cobori de pe scaunul vredniciei omenești. Ci dimpotrivă. Căci rânduiala acestei lumi și a celei viitoare întru ascultare zace. Ascultă „cei mici“ de „cei mari“, iar „cei mari“ de poruncile grijei „celor mici“; ascultă supușii de Rege, iar Regele de grija și buna povățuire a supușilor săi dragi — și toți ascultă de Dumnezeu și-i slujesc Lui.

Porunca ascultării și slujirii credincioase se vrea împlinită mai ales astăzi, când parecă, mai mult decât altădată, atâta lume se 'ndeasă cu patimă la domnie și la porunceală. Această lume crede că poate ajunge de-adreptul la bucuria învierii, fără sudorile de sânge ale Golgotei, fără să-și fi purtat crucea. O ce socoteală deșartă!

Ci voi, dragii mei, să „*apeți mintea lui Hristos*“ (I Cor. 2, 16), așa cum au avut-o și părinții voștri. Iar ei încă întru ascultarea lui Hristos s'au zăbovit și întru credincioasa împlinire a Evangheliei Lui celei sfinte s'au silit să treacă prin această viață, pentru a o dobândi și pe cea viitoare. Au trecut prin cumplite prigoane, au suferit temniță și moarte de sabie și de foc. Au băut vitejește „paharul jertfei“, cu credința că astfel vor pregăti praznicul învierii măcar pe seama urmașilor lor.

Și iată, prin milostivirea lui Dumnezeu praznicul a venit. Noi mâncăm și Paștile năzuințelor mucenicești ale înaintașilor noștri. Gustăm, fericiți, din rodul jertfei lor preacurate.

Deci, precum nu se cuvine să necinstim „paharul Domnului“, așa nu se cuvine să necinstim paharul jertfei părinților noștri. Ci „*să ne luminăm*“ cu în-doita prăznuire a Învierii Domnului și a învierii noastre naționale „*și unul pe altul îmbrățișându-ne să ne zicem fraților!*“ Că pentru aceasta s'a răstignit, a murit și a înviat Hristos, Domnul nostru, ca să ne împace cu Dumnezeu-Tatăl și să ne înfrățească întreolaltă în duhul dragostei, spre obșteasca noastră îndestulare aici pe pământ și pentru ca „răspuns bun“ să putem da „la înfricoșatul județ“ care va să vină.

Dragostea să ne unească pe toți într'o mare familie creștinească și românească, în care frățește „*să purtăm sarcinile unii altora*“ (Galateni 6, 2) „*un suflet fiind, una cugetând,*“ (Filipeni 2, 2).

Iată, iubii mei fii sufletești, dumnezeieștile învățături și părinteștile povețe pe cari le desprind din luminatul praznic al Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos și pe cari Vi le împărtășesc cu toată dragostea mea, spre fericirea Voastră.

Dorind ca aceste sfinte sărbători să le petreceți cu toții sănătoși și întru duhovnicească îndestulare și să le ajungeți întru mulți fericiți ani, Vă trimit luminata solie a izbânzii noastre creștinești: „*Hristos a înviat!*“

Darul Domnului nostru Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea sfântului Duh să fie cu voi, cu toți.

Data în reședința noastră episcopescă din Cluj, la praznicul Sfințelor Paști din anul Domnului 1937.

Al vostru, al tuturor de tot binele voitor

† NICOLAE

Episcop

ZIUA ÎNVIERII

Sărbătoarea sărbătorilor — așa ne-o vestește cântecul de biruință din dimineața Paștilor slăvite! Și în ordinea vieții noastre creștine ea întruchipează, cu adevărat, suprema mărturie a dumnezeirii lui Iisus Galileanul. După desnădejdea cumplită din săptămâna Patimilor, ce îndoliasă odinioară inimile sfășiate la picioarele crucii de pe Golgota, solia învierii de a treia zi venea ca o divină mângâiere, reconfortantă și triumfătoare, pe deasupra tuturor vrăjmășilor criminale deslănțuite de răutatea Fariseilor.

De atunci, lumea retrădește mereu, în fiecare an, zguduitoarea dramă mesianică și covârșită de semnificația ei adâncă, se apropie cu sfântă bucurie copilărească de minunea sculării din morți a Răstignitului pe cruce. Fiindcă aici se împletește din suferință și glorie, într'o armonie fără seamăn, miracolul de atâtea milenii visat: **al mântuirii neamului omenesc.** În fața lui se pleacă mintea muritorilor credincioși, gândurile înțelepților rămân suspendate, ipotezele îndrăznețe se sfărâmă neputincioase, spre a lăsa să vorbească numai emoția copleșitoare stărnită de măreția tainei celei cerești.

O simțim cu inima, fără a-i desluși înțelesul cu logica judecării. Și tocmai de aceea ne inundă acel val de fericire curată, din noaptea Învierii, cum nu-l întâlnim la nici una din marile sărbători creștine. Ca într'un film rezumativ ne trece pe subț ochi viața lui Iisus din Nazaret, cu simplitatea și puritatea ei, cu ispitele și îndoielele ei, cu adevărurile și minunile ei, deslănțuind cea mai uriașă revoluție spirituală de pe pământ. În luptă aprigă cu ura Fariseilor și teama Romanilor, El a cunoscut toată amărăci-

nea împotriviților haine și răutăților diabolice, ingratitudea vindecărilor și contestările rudelor, dezertarea ucenicilor în clipele tragice ale osândirii și zdrobitoarele chinuri de pe cruce. Cu firea lui dumnezeiască le prevăzuse dinainte, și totuși le consimțise ca om, suportându-le fără revoltă, fiindcă ele constituiau temeiul misiunii sale și prețul neprețuit al răscumpărării lumii din blestemul condamnării eterne.

Niciodată până la El nu se ivise încă printre oameni un **Profet**, care prin nouitatea doctrinei să tulbure atât de vjeios, prin frumusețea morală a vieții să farmece atât de irezistibil, și prin supranaturalitatea actelor sale să uimească atât de nelimitat mulțimile fascinate. Era un freamăt larg și nepotolit, ce încinsese toate clasele societății din ținuturile toride ale Palestinei, trezind entuziasme calde și rezistențe înverșunate, adeziuni impresionante și denigrări perfide, determinate de apariția captivantă și totuși neînțeleasă a marelui **Învățător.**

Căci fiecare trăia în nădejdea vechilor proorocii, cari anunțau desrobirea și întemeierea împărăției lui Israel prin trimisul lui Dumnezeu răzbnătorul. Când însă Iisus a binevestit săracilor și a înfruntat pe bogați, proslăvind umilinta și iubirea de oameni, când demasca ipocrizia cărturarilor și spulbera iluzia Fariseilor mărturisind limpede, că împărăția Lui nu este din lumea aceasta — atunci s'a deslănțuit uraganul pierzării. Și viclenia iudaică, cu infinitele ei resurse perverse, ticlui ușor capetele de acuzare: „**Pe omul acesta l-am găsit ațâțând neamul nostru la răscoală, oprind a plăti bir Cezarului și zicând că El este Hristosul, Împăratul.**“

Cei ce cu câteva zile înainte îl întimpinau cu stâlpi și-l conduceau în osanale răsunătoare la **Ierusalim**, acum se grăbiau să-i împletească aspra cunună de spini și să-i pregătească moartea cea mai înfămantă. Era atâtea cruzime sălbatecă în ura infernală a Fariseilor, încât ea înspăimântase și pe **Pilat**, îndemnându-l s'o înfiereze prin celebrele cuvinte de sinceră desolidarizare: „**nevinovat sunt de sângele omului acestuia, voi veți vedea.**“

Astfel blândul nazarinean fu silit să urce **Golgota**, și să expieze în chinuri de sânge pe Crucea durerilor fără nume.

Se consuma o nelegiuire și se împlinea un destin. Sutașul roman, martor atent al dramei grozave, i-a tâlcuit, într'o inspirație fulgerătoare, rostul copleșitor, strigând: „**Cu adevărat omul acesta era Fiul lui Dumnezeu.**“ Prin glasul lui vorbiau conștiințele întristate ale miilor de năpăstuiți și mângâiați, cari urmaseră cu credință înflăcărată pe cuceritorul Profet. Se clătinaseră o clipă doar apostolii, înfiorați de scenele Calvarului. Răstignirea i-a zguduit, i-a desechilibrat complet.

Veni însă **Învierea**, cu strălucirea ei orbitoare, risipind disperările și readucând definitiv bucuriile suspendate. Mântuirea era acum o realitate, prin minunea cea mai presus de fire săvârșită cu sine însăși de Hristos Domnul. Marea, sublima operă a **Răscumpărării** se îndeplinise, deschizând din nou omenirii ceriul fericirilor pierdute.

A fost atunci o explozie de obștească încântare, ce lumină zările albastre în cadrul primăverii înflorite. Și ea a rămas veșnică pe pământ, spre a-și prelungi ecurile divine până la sfârșitul veacurilor. Căci în minunea **Învierii** lumea creștină și-a găsit suportul credinței și izvorul concepției sale de viață desăvârșită.

Cu ea ne înălțăm în lumina eternității, fără de ea ne prăbușim în tenebrele vremelnice.

Având acest sentiment, prin tradiție sau meditație, noi străbatem cu pietate săptămâna Patimilor, ca înoți prin harul tainelor, să întimpinăm cu lumânările aprinse, praznicul Paștilor, îmbrățișându-ne în simfonia îngerească a salutării de biruință: **Hristos a înviat!**

I. MATEIU

IERTAREA ȘI IUBIREA

Valoarea morală a creștinului este în deobște cântărită în cumpăna considerațiilor sau a lipsei de considerație, cu care te tratează societatea omenească. Amândouă săvârșesc însă același păcat. Considerația este unilaterală pentru că ridică în slavă pe omul nevrednic, care pricepe neșteșugul de a se furișa în sufletul deaproapelui pe căi lateralnice, ca să tragă din grațiile acestuia maximul de beneficii. Iar lipsa de considerație este tot atât de unilaterală, pentru că nu ia în seamă vrednicia omului cinstit, care nu caută grații și favoruri, iar pentru a-

ceasta este desconsiderat și umilit de acela care pentru interesele sale așteaptă să fie servit cu orice mijloace, chiar ilegale și imorale.

Această concepție a răstignit pe cruce și pe Isus Hristos. Mântuitorul coborât în drumul propeveduirii sale la porțile Ierusalimului, este întimpinat de mulțime cu stâlpi de finic, îi așterne hainele în cale strigându-i: „Osana, bine e cuvântat cel ce vine întru numele Domnului“, pentru ca să nu treacă nici cinci zile și aceeași mulțime să-i ceară osanda morții și răstignirea pe cruce.

Concepția intereselor trecute prin prizma egoismului cântărește toate actele deaproapelui cu cumpăna acestor interese personale. Omul ridicat la loc de răspundere, neputând satisface orgoliul celor ahtiați după favoruri, este apoi osândit tot de aceia cari i-au cântat imnuri de slavă lingușitoare, răsplătindu-i cele mai bune intenții cu cea mai cruntă ingratură.

Adevărul acesta se confirmă cu prisosință în săptămâna patimilor lui Isus. Poporul evreesc vede în Isus pe zeul venit să-l răzbune și să pedepsească pe puternicii societății pentru fărădelegile lor, fariseii și cărturarii văd în Isus pe prorocul coborât la ei ca să le fortifice veșnicia stăpânirii. Inșelați și unii și alții în așteptările lor, toți cei ce se închinaseră în fața lui cu mirezme de smirnă și tămâie strigă lui Pilat: Răstignește-l.

Mântuitorul însă a venit cu un plan divin precis să arate care este adevărata cale de viață a omului și a societății pe pământ și care duce și la mântuirea sufletească. Nu și-a plecat urechea nici la șoaptele ademenitoare ale fariseilor și cărturarilor, nu s'a lăsat influențat nici de osanalele mulțimii, ci și-a urmat drumul fără șovăială către ținta misiunii sale. A vindecat orbi, surzi, ologi, bolnavi, a înviat morți, a împărțit cu largă dărnicie beneficii, pe cari nime altul nu le-a putut da. A suferit moarte pe cruce și și-a pecetluit învățătura cu învierea cea de a treia zi.

Isus care cu o singură privire a ochiului său, cu un singur gest al mâinii sale putea preface în pulbere tot puhoiul ingraturii celor ce l-au răstignit, nu se răzbună, ci la sfârșitul calvarului său pământesc proclamă cea mai subremă sentință: iertarea și iubirea.

Isus cu Luca și Cleopa

Această concepție morală, de natură adevărat dumnezeiască, este și pentru noi singura cinozură pentru conduita noastră în viață, care ne face să preîntîmpinăm orice acte de ingratură atât noi față de alții și ale altora față de noi, și să ne facem parte de adevărată mulțumire sufletească pe acest pământ.

Omul care se călăuzește, în orice rost al societății ar fi, după principiile evangheliei lui Hristos nu poate greși niciodată. El nu va călca alături din calea virtuților creștine, nu va

umbla pe căi piezișe, ca să vâneze grația nestatornică a nimăruia, ingratură altora nu-i va furișa în suflet amărăciunea nici unui gând de răzbunare, și nu va răsplăti cu ingratură nici un act de binefacere la deaproapelui său, ci va trece cu seninătate evanghelică peste toată grija cea lumească, trăind în corvingerea neclintită, că singurul, care împarte grația divină cu prisosință tuturor celor ce îl ascultă și îi împlinesc poruncile, este Isus Hristos.

Dr. SEB. STANCA

Cu moartea pre moarte călcând...

În sute și sute de limbi răsună cântarea de biruință de pe buzele popoarelor creștine în această zi a învierii, în sărbătoarea binecuvântată a credinței în viața cea de veci. Paștile într'adevăr sunt sărbătoarea biruinței. În mii și mii de feluri răsună vestea biruinței strălucite, pe care Sf. Apostol Pavel a anunțat-o cu atâta veselie în

epistola adresată Corintenilor: „Moarte, unde e puterea ta? Iadule, unde e biruința ta? Binecuvântat să fie Dumnezeu, care ne dă biruință prin Domnul nostru Isus Hristos“. Da, cel din urmă dușman, moartea a căzut.

Dușman periculos este moartea. O, de câte ori și cu ce inimă îndurerată vedem cât de

nemiloasă e. Aici răpește pe un tată și lasă în sărăcie pe o mamă slabă și bolnavă cu patru-cinci copii mici — orfani. Dincolo răpește pe unicul copil, care a fost toată nădejdea, toată fericirea părinților lui. De câte ori — fără de veste — lipsește de bucurii pe cel mai tare și mai fericit om?! Cine-și poate închipui că numai într'o singură zi, câte lacrimi storce, câtă jale nu aduce în lume?! Întristare și desperare lasă pretutindeni în urma sa. Sf. apostol Pavel de aceea seamănă pe om cu robul, care ar voi să scape din robie, dar nu poate. Atunci cine-l scapă din închisoare și de frica morții și cine poate birui pe acest cel mai mare, pe acest cel din urmă dușman?

La această întrebare tot sf. apostol Pavel răspunde: „Binecuvântat să fie Dumnezeu, care dă biruință prin Domnul nostru Isus Hristos“. Dar prin ce ne asigură Domnul nostru Isus Hristos, că cel din urmă dușman, moartea e biruit?

Însuși Mântuitorul în sf. evanghelie ne face cunoscut, că pentru aceea a venit pe pământ, a suferit atât de mult, a luat asupra sa păcatele oamenilor, ca așa să ne scape din robia păcatului și a morții. Și cât de mult a suferit pentru noi Mântuitorul!

Cât bine, câtă fericire,
Și câtă dragoste-ai adus!
Și oamenii drept răsplătire,
Pe cruce 'ntre tâlhari te-au pus.
Au răs și te-au scuipat în față
Din spini cunună ți-au făcut,
Și, în deșarta lor trufie,
Stăpâni asupra-ți s'au crezut...
(Vlahuță).

Isus Hristos prin moartea sa ne-a arătat dragostea cea veșnică alui Dumnezeu și ne conduce la acel izvor al îndurării, a cărui promisiune a ră-

FOILETON

ÎNVIEREA

Miez de noapte... Prin tufişuri melodii șoptește vântul,
Iar părăul dintre sălcii își urmează 'n vale cântul.

Lângă marginea pădurii mai răsun' un tril în noapte
Și prin aer risipite adieri plutesc de șoapte.

Printre pomii niși de floare dorm căsuțe vâruite
Picurând alean pe gene și în suflete-ostenite...

Lin din turla neagră-un dangăt sparge satului tăcerea
Și cu glas de-aram' anunță că s'apropie 'nvierea.

Rând pe rând pornesc din case la chemarea lui creștinii
Să se bucure cu toții de victoria Lumini...

În genunchi se roagă 'n murmur cu lumini de ceară 'n mână
Și-apoi pleacă să 'nconjoare toți biserica bătrână.

Tineri svelți, bătrâni ca vremea, toți cucernic se închină
Și convoiu 'n miez de noapte pare-un fluviu de lumină...

Sus în turlă vechiul clopot prinde struna să-și alinte,
Și sbucnirea lui se 'ngână cu frânturi de cânturi sfinte.

Unduirea lor senină zarea 'ntreagă o 'mpânzește
Când, lovind cu crucea 'n ușă albul preot glăsuește:

„Porțile, boeri, deschideți împăratului mării,
„Domnul cerului și-al lumii, Domnul păcii și-al iubirii...“

Ușa 'n două se deschide și 'n biserică pătrunde
Bucurându-se mulțimea, iar din turn un val de unde

Ca un cor din alte sfere care mângăie poporul
Își pornește 'n lume cântul: A 'nviat Mântuitorul!

(„Viața Ilustrată“)

I. V. SPIRIDON

Cuvintele rostite de Mântuitorul pe cruce.

Țintuit pe crucea rușinii între doi tâlhari, pe crucea celor mai amarnice suferințe, Isus rosteste 7 fraze la răstimpuri largi. Prima este o rugă scurtă pentru iertarea dușmanilor săi neimpăcați: „Părinte iartă-le lor, căci nu știu ceace fac“ (Luca 23, 34).

Este aceasta răspunsul, ce-l da la toate umilintele și chinurile pe cari fariseii și cărturarii poporului iudeu le-au cauzat. El, care printr'un semn i-ar fi putut zdrobi, se roagă pentru iertarea sacrilegiului lor. „Ei nu știu ce fac.“

Într'adevăr soldații romani executori ai sen-

tinței, nu știu ce fac. Se poate spune același lucru despre arhierii poporului, învățători ai legii și farisei, membri ai marelui sinedriu, cari pe acuze nedrepte, prin mărturii mincinoase, au dat o sentință de moarte, încă de mai înainte hotărâtă? Care dintre aceștia era convins de vinovăția Domnului? Care dintre ei nu-și dedea seama, că cu puterea lui Dumnezeu lucrează și propovăduiește în lume? Dar El i-a înfruntat, le-a cerut o revenire la adevărata viață religioasă. Le-a descoperit sufletul gol de credință și iubire față de Dumnezeu în fața mulțimii. Le-a dat pe față toată fățăriia vieții lor adânc păcătoase. Le-a despuiat frunțile de aureola înaintașilor, cu care se mândreau și recoltau încrederea poporului.

Când îlucid ei știu ce fac. Condamnarea este premeditată cu ani înainte. În vederea acestui deslegământ, l-au spionat pas de pas. De câteori n'au încercat să provoace o răsvrătire în masse împotriva-i, ca astfel să scape de orice responsabilitate.

Și totuși adevărul îl spune Domnul: „ei nu știu ce fac.“ Ei nu știu, că sacrilegiul lor isvorât din ură, servește scopului venirii Lui în lume. Ei nu știu, că prin acest act, sigilează soarta popo-

sunat în mângăierea Profetului, care zice: „Nu te teme, că nu te voiu părăsi, te voiu întări și ajuta”.

Mântuitorul înainte de moartea sa s'a rugat pentru noi: „Părinte, pe cari i-ai dat mie, voesc ca unde sunt eu și ei să fie, ca să vadă mărirea mea pe care mi-ai dat-o mie, pentru că m'ai iubit înainte de întemeierea lumii”. Dumnezeu însă n'a lăsat pe unicul său fiu în mormânt, ca învierea Domnului să fie pentru noi mângăiere veșnică și fericire veșnică; ca Tatăl pe aceia pe cari i-a ales, i-a dat Fiului și îi va ține în mărirea Fiului său. Cine astfel a cunoscut în Hristos dragostea veșnică alui Dumnezeu, acela încă în această viață trecătoare poartă în inima sa veșnicia, pentru că cine a cunoscut în Hristos îndurarea cea veșnică, oare se poate teme de moarte?

Am citit odată că un bun și înțelept păstor sufletesc în ce chip a mângăiat pe un băiat muribund, care din cauza fricei de moarte eră total desperat. Fiul meu — a zis — crezi că eu te pot lua în brațe și te pot duce din această cameră în cealaltă și din aceea în a treia, unde se joacă frații tăi?

— Cum să nu cred — răspunse băiatul — că doară eu sunt așa de ușor și D-ta ești așa de tare.

— Fiul meu, atunci cu atât mai mult să te încrezi în aceea, că acel Dumnezeu puternic, care a făcut cerul și pământul, care cu brațele lui puternice susține întreg universul, acel Dumnezeu e destul de tare ca să te ia pe brațul său și peste întunerecul morții să te ducă în bucuria și strălucirea veșnică a cerului.

De când Mântuitorul a fost așezat în mormânt, fiecare mormânt ne e sfânt; de când Mântuitorul a fost așezat în mormânt și a așteptat zorile Paștilor, de atunci fiecare mort de-al nostru așteaptă Paștile — învierea.

Și înainte de Hristos au murit oamenii, și și după El. Dar înainte se scria pe morminte: „Aici doarme în întuneric”, „aici doarme în desneajde”. Dela Hristos încoace însă scriem: „Aici doarme fericit în nădejdea învierii”. Da, noi credem, că vom învia, pentru că Hristos ne-a învățat aceasta și Hristos ne-a arătat aceasta, biruind cel din urmă dușman...cu moartea pre moarte călcând...

Prof. A. BUZDUG

DE PAȘTI

Sfântul Praznic al Învierii Domnului nostru Isus Hristos cade anul acesta într'o vreme de mare îngrijorare.

Răsboiul din Spania creștină, răsboiul hispano-spaniol, a făcut ca omenirea să trăiească zile de neliniște și de iritație ca cele dinaintea încheierii marelui măcel al neamurilor, de acum 20 de ani.

Nimenea nu știe ce poate

aduce ceasul de mâine. Printre neamuri a pornit iarăși freamătul dușmăniei.

Ura clocoțeste spre cele patru puncte cardinale ale lumii, ținută deocamdată în frâu de îngerii cei buni, de îngerii păcii, cari se trudesă din răzputeri să stingă focul care a început să ardă mocnit.

În toate părțile nu se aude altceva, decât zângănitul arme-

lor strânse cu grijă pentru ceasul cel mare, care ca mâine — mă tem — va bate din nou la ușă, amenințând să pustiească civilizația câștigată cu grele suferințe și sudori de muncă.

Ori, din toată neliniștea, din toată iritația care s'a sălășluit iarăși printre noi, vedem că fiecare țară, fie mare și bogată, cu o cultură înaintată, fie popor mic, sărac și rămas, civilizația și cultura cu cari ne fălim și pe cari le afișăm la tot pasul, nu sunt alceva decât: o spoială vorbă. Căci precum murdăria de pe perete își face cale prin albeața varului, cu care am voit s'o ștergem, tot așa și la noi oamenii, sălbăticia din fiecare din noi, își face loc prin poșghița subțire a mult lăudatei civilizații a veacului XX.

În vâltoarea nesigurații zilei de mâine în care trăim, sfântul Praznic al Învierii aceleia, care a știut să moară ca un erou, binecuvântând pe cei ce-L blăstămau, cerând iertare Tatălui pentru cei ce-L răstigneau, este singura rază de speranță, care mai potolește sufletele noastre neliniștite.

Blândul Isus prin viața Lui cea sfântă și moartea Lui cea nevinovată, prin jertfa sângelui său „o pildă” a dat neamurilor și lumii.

„Fiul Omului” s'a sacrificat pe sine, vărsându-și sângele iertării pe crucea tâlharilor, devenită simbol sfânt, spre a arăta neamurilor, că fericirea stă în curăția și liniștea sufletelor ispitite și chinuite de atâtea patimi.

Trădat, înșelat, batjocorit, umilit și chinuit, Isus Domnul a pronunțat nepieritoarele cuvinte de origine divină: „iubiți-vă”.

Biserica creștină, divina Lui

instituție pământească și fidelă păstrătoare a învățurii Lui, își face și azi datoria ei cea sfântă, reamintind oamenilor, acele sublime cuvinte.

Acum 19 secole „Fiii lui Izrael” asmuțiți de cărturari și farisei, au pironit pe lemnul Crucii, pe mult așteptatul Mesia, din cauza că prin cuvântările Sale, a căutat să ridice omenirea din starea ei de înjosire în care se sbătea.

Azi, fiii aceluiaș popor, care s'a făcut vinovat de crima de pe Golgota, au pornit să-l răstignească a doua oară pe Hristos. Crucea Mântuitorului și Domnului nostru Isus Hristos este în crâncenă luptă cu diavoli roșii, cari sunt dușmanii cei mai teribili, cei mai înfricoșați ai creștinismului. În locul Sfintei Cruci, vor să triumfeze steaua în cinci colțuri a lojelor francmasonice și a Rusiei sovietice.

Dar acele infame creaturi nu își vor putea realiza planul lor diavolesc, dacă ne vom trezi cu toții, acum în ceasul al 11-lea, din toropeala noastră, ascultând iarăși de porunca Aceleia, care și-a dat totul pentru noi și care ne-a spus: „Pe pământ pace, între oameni bunăvoire!”

Să ne plecăm genunchii cu smerenie în fața Aceleia, care s'a născut în noaptea sfântă în ieslea din Vifleem.

„Să iertăm toate unul altuia pentru Sfânta Înviere, cântând cu toții: Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”.

G. STĂNESCU

„Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le.”

Catavasiile Paștilor.

rului căruia aparțin, din purtător al descoperirii divine, ajunge obiect al blestemului. Ei nu știu căucid pe Dumnezeu, și prin El propria lor mândrie în lume.

Urmează clipe lungi nesfârșite de suferințe în tăcere. Sângele îi curge din ranele cuelor udând pământul. Mulțimea care l-a însoțit pe drumul calvarului, pe încetul părăsește locul de osândă. Ura încă nu i s'a potolit. Unde este cel care să-l compătimească? Nicăiri nu-l găsești, ori încâtrău îți arunci privirile peste marea de capete. Toți privesc crucea Lui cu satisfacție. Batjocurile curg cu dușumul. „Tu care te laudai că dărași templul și-l rezidești în 3 zile, ajuta-te acum.” — „Dacă ești fiul lui Dumnepeu, coboară-te de pe cruce.” — „El care ajuta pe alți, pe sine nu se poate ajuta.” — „Este El Hristos, regele lui Israil, atunci să se coboare de pe cruce și noi vom crede în El.” Iată tot atâtea ironii, cari i se strigau în gura mare.

Până chiar și unul din tâlharii crucificați, plin de sarcasm îl agrăește: „Într'adevăr, dacă ești Hristos, ajuta-ți și ne ajuta și nouă.” La toate nici un răspuns. Cu privirile îndreptate spre cer suferă de propriile suferințe, dar mai mult de urâtenia sufletului lor.

Ce le-ar putea răspunde, cum i-ar putea face

să-și vadă răutatea? Le-a vorbit atâtea, înaintea lor a făcut atâtea minuni și totul în zadar. Îi atrage totuși atențiunea osânditul din dreapta, care muștră pe tovarășul său de suferințe cu cuvintele: „Nici ție nu ți-e teamă de Dumnezeu, care ești în aceeași osândă?” Noi suferim pe bună dreptate, ne-am primit răsplata faptelor noastre; acesta n'a făcut nici un rău.” În el descopere un suflet drept, unul care cu toate păcatele câte îl apasă pe conștiință, se infioară în fața cruzimii omenești. Îi mulțumește odihnindu-și privirea asupra-i. Un moment de ajuns, ca acesta să creadă în dumnezeirea, precum mai înainte era convins de nevinovăția Lui. Îl roagă pe Iisus: „Doamne gândește-te la mine, când vei sosi în împărăția Ta.” La ce împărăție se gândește tâlharul? La una materială, pământească? Evieent că nu. Hristos pe cruce își da sfârșitul, împărăția Lui e deci din altă lume. Pe lemnul crucii tâlharul, are viziunea acestei împărății și o dorește. Dorința îi este satisfăcută, Iisus îi promite: „adevăr zic ție, azi vei fi cu mine în raiu.” Aceasta este a doua frază rostită.

Mulțimea s'a împrăștiat. Era ajunul Paștilor, fiecare se grăbea spre casă, să-și pregătească cele de trebuință, pentru sărbătoare. Au plecat dușmanii lăsând loc în jurul crucii celor ce l-au iubit. Sol-

dații streini de înțelesul adânc al dramei petrecute sub ochii lor, stau indiferenți de-o parte, așteptând moartea osândiților. De crucea Domnului se apropie, zdrobită de durere, fecioara Maria susținută de apostolul Ioan și Maria verișoara lor, urmându-le Maria soția lui Cleopa și Maria Magdalena. La distanță rămân mulți prieteni și cunoscuți din Galileea, veniți la Ierusalim să serbeze Paștile. Toți plâng. Numai mamei, care-și vede fiul pe cruce, i-au secat lacrimile în ochi. Îi plânge sufletul de-o durere mută, fără grai, dar cu atât mai grozavă, mai apăsătoare. Ghemuită la picioarele crucii, îmbrățișează lemnul stropit cu sânge din sângele ei. Aceeași suferință fără glas în ochii triști ai Magdalenei, care nu-și mai ia privirea dela Iisus. Ioan, ucenicul atât de iubit învățătorului, plângând, luptă din răzputeri să se stăpânească. Își înțelege misiunea de a da curaj celor atât de crud lovite. De pe cruce a treia oară răsună glasul Mântuitorului, adresându-se mamei sale: „femeie iată fiul tău”, iar apoi lui Ioan: „iată mama ta.”

De ce-o numește „femeie” și nu „mamă”? Îi denegă cumva această calitate? Se lapadă de ea? Nu. Departe de Iisus acest gând. El nu voește însă să-i mărească durerea. Cuvântul mamă în acest moment, ar fi zdrobit sufletul Mariei. Ca fiu

SĂVÂRȘITU-SA!

Omeneste judecând, cea mai mare nelegiuire din întregul curs istoric al omenirii a fost, fără îndoială, cea săvârșită pe crucea din dealul Golgotei.

De acest adevăr vor fi fost convingși, de sigur, chiar și făptuitorii de atunci, cari îngroziți și buimaci de manifestațiile ulterioare ale Ceriului și dreptății divine ultragiutate, recunoșteau și se tânguiau într'o sfâșioasă căință comună: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era acesta!, sau: Sânge nevinovat s'a vărsat!

Și într'adevăr, nicicând răutatea și turpitudinea omenească nu s'au manifestat în toată josnicia lor, ca și atunci, când ea a știut și a putut răsplăti, fără tresărire și șovăire cea mai curată nevinovăție, cu cele mai nedemne învinovățiri, atâta milă și bunătate cu haină răutate, cele mai dulci alinări, cu grozave suferințe!

Nicicând nu s'a putut face dreptății pure o mai drastică nedreptate, nici vieții însași opune o mai crâncenă moarte. Iar înaintea tuturor acestora, drept motivare, Acela, care sfințea locul și tot ce era în jur, a trebuit să fie acuzat de pângăritor de cele sfinte.

Un străin, Roman păgân inspirat de penajii lui, a trebuit să intervină cu repezi și perseverente încercări, ca să salveze un om drept și curat dela moarte, și un neam dela infamie.

A trebuit să meargă atât de departe în încercările sale, încât a trebuit să arunce toate însușirile alese și virtuțile superioare în cumpăna evoluării, alături de păcatele și crimele lui Varava, ca totuși acestea ajutate de pornirea vulgului ațâțat, să învingă.

Iar toate acestea pentru ce?

Pentru o împărăție departe de lumea aceasta, aceea a idealului și desăvârșirii, spre a cărui eternă fericire caută să le deschidă calea, pe care și până la care ei încărcăți de povara speculațiilor și păcatelor, nu se puteau ridica nici măcar cu gândul curat.

Cu tot trecutul minunat, cu toate pildele și vindecările Sale uimitoare, ei s'au izbit și oprit aici la zidul nepătrunsului transcendenței.

Aici, la bariera neputinței omenești a avut loc și suprema înfrângere, ca din ruinele ei să se înalțe suprema victorie.

Este punctul culminant din grandiosul plan al iconomiei divine.

Este mânuirea și distrugerea vieții vechi, pentru punerea temeliei unei vieți nouă, care se ridică din credința învierii.

Este execuția fizică a girantului pentru semnătura garantă, pusă pe cambiul ajuns la scadență și salvarea debitorului împovărat de atâta vreme de greutatea datoriei.

Căci fiind datoria neasemănat de mare nimeni nu s'ar fi putut achita de ea, dar s'a găsit Cel mai bogat în toate (și 'n milă) gata să jertfească tot ce avea pentru ușurarea semenilor săi.

Cu propriul său trup și sânge a umplut golul despărțitor ca să formeze trecătoarea, de legătură între cele două lumi despărțite de atâta vreme. — Toate acestea pentru restabilirea vechei comuniuni de pace, liniște și fericire într'o lume refăcută prin puterea harului său mântuitor și învingător asupra păcatului.

Pentru o deplină garantare, ni-o certifică și sigilează cu propria sa înviere din morți, drept simbol al reînvierii noastre în spiritul noului legământ.

Din această reînviere a izvorât strălucirea și mărirea succesului evanghelic, realizat în cursul celor două milenii. Deodată cu El au reînviat în suflet și umilii Săi ucenici, ca stăpâniți de un curaj și forțe nebănuite până atunci, să se împrăștie în cele patru vânturi ale lumii, întru întemeierea unui nou fel de viață, în noua împărăție a binelui și iubirei, pe care a întemeiat-o Celce pe Crucea Golgotei săvârșitu-s'a!

Pr. V. MATEIU

Adunarea generală a comitetului Ligii antirevizioniste.

Duminică la ora 12 a avut loc în sala institutului de istorie națională din Cluj, adunarea generală a comitetului regional pentru Transilvania al Ligii Antirevizioniste Române. A fost de față un public numeros și select, în frunte cu P. S. Sa episcopul *Nicolae Colan*.

Dr. prof. *I. Lupaș* președintele comitetului regional pentru Transilvania al Ligii Antirevizioniste Române a deschis adunarea generală spunând următoarele:

Raportul pe care-l va prezenta dl secretar general dr. Aurel Gociman despre activitatea comitetului regional al L. A. R. pentru Transilvania, va înfățișa icoana progresului îmbucurător realizat de această organizațiune națională-patriotică în al 3-lea an de existență. Deși nu avea și nu are la dispoziție comitetul nostru decât încasările din taxele extrem de modeste ale membrilor L.A.R., a făcut prin stăruința tuturor membrilor săi pași însemnați de progres, putând înregistra câteva succese cu prelungit răsunet în țară și în străinătate, cum a fost manifestația impunătoare dela 15 Noemvrie prin care s'a dat din capitala Transilvaniei răspunsul cuvenit declarațiilor din Milano. Am putea considera ca un rezultat indirect al acțiunii antirevizioniste și cele două articole ale contelui Bethlen: cel de Crăciun și cel de Paști, din care iese la iveală decepția lui după un deceniu de propagandă revizionistă atât de intensivă, de alta un ciudat amestec de încercări pentru tratativele directe cu România și în același timp de amenințări că acțiunea revizionistă nu va înceta nici odată, întrucât ar fi cu totul imposibil să se găsească vre-un guvern maghiar în stare să facă vre-o declarație interpretată, ca o renunțare oficială la vre-una din țările liberate la 1918 din cătușele Coroanei ungare.

Rememorând câteva fapte ale revizionismului maghiar, devenit în anii din urmă tot mai agresiv, reacțiunea noastră se impunea cu atât mai mult, cu cât sângele martirilor asasinați mișelește la Marsilia, sfințea pe veci dreptatea cauzei noastre. Astfel am organizat Liga Antirevizionistă română, care a fost îmbrățișată cu căldură de întreg românismul.

Discursul dlui președinte I. Lupaș a fost primit cu vii aplauze.

Raportul general

Dl dr. *Aurel Gociman*, secretarul general al Comitetului Regional pentru Transilvania, a citit darea de seamă pe 1936. Din ea se constată că Liga Antirevizionistă a făcut progrese din cele mai îmbucurătoare.

S'a amintit de moartea regretatului episcop dr. I. Stroia, fost președinte de onoare al Comitetului regional pentru Transilvania al L.A.R. Adunarea a ascultat în picioare cuvintele comemorative, păstrând câteva clipe de pioasă reculegere.

Numărul comitetelor comunale ale L.A.R. din Transilvania, care în 1934 era de 100, în 1935 de 367, a sporit în 1936 la 647. Numărul membrilor înscrși de L.A.R. Cluj cu cotizațiile achitate de 29.700.

Secretariatul a expedit în 1936 un număr de 4279 acte și 25.000 imprimare de propagandă. Biroul său de informații culege informații de pe frontul revizionist, achiziționează lucrări de propagandă revizionistă din diferite țări și informează un număr de publicațiuni din țară, trimițându-le material cu conținut antirevizionist și anticomunist.

Comitetul regional a înființat 100 premii antirevizioniste, pentru elevii școlilor secundare din Transilvania, cari vor fi distribuite și anul acesta. S'au pus bazele unei expoziții antirevizioniste permanente la Cluj, pentru care s'au achiziționat 68 planșe

iubitor înainte de a muri li lasă un sprijin, în iubirea ucenicului său față de el. Astfel prin voința Mântuitorului, Maria devine mama spirituală a lui Ioan, iar acesta, fiul Mariei. Spun sf. părinți, și întrucât toți câți primesc pe Iisus prin credință și botez devin copii ai lui Dumnezeu (Ioan 1, 12, 13) precum a fost Ioan, la fel toți aceștia trebuie să se considere și fii spirituali ai Mariei. Căci precum Tatăl cel vecinic a voit, ca Maria să fie mamă a unicului său fiu, voi să fie și mamă acelora, cari prin sângele fiului său au fost răscumpărați, și prin botez au devenit fiii Lui. Pentru aceea numesce sf. Părinți pe fecioara Maria: „adevărata Eva“ — „mama vieții“ — „temeiul mântuirii noastre.“

Au trecut 3 ceasuri dela răstignire. Nori negri întunecă ceriul. Un vânt puternic pleacă fruntea copacilor la pământ. Crucea de pe Golgota a atras mânia lui Dumnezeu asupra Pământului. Fulgere amenințătoare brăzdează ceriul dela un capăt la celălalt.

Au mai trecut încă trei ceasuri în această răsvărire a naturii. E ora 9 după ceasul iudaic. Iisus pentru a patra oară vorbește: „Eli, Eli, lamma sabahțani.“ Adecă: „Dumnezeul meu, Dumnezeu meu, pentru ce m'ai lăsat?“ Cuvintele nu se aud atunci prima oară. Cu ele se începe psalmul 21.

Nu sunt cu strigăt de îndoială, precum învățătorii mincinoși afirmă pentru a degrada pe Iisus, ci adevărata expresiune a ceea ce Iisus după natura sa omenească suferă, întrucât aci după voința Tatălui, și propria sa voință s'a lăsat pradă furiei vrășmașilor săi, supunându-se fără de nici o mângăiere celor mai puternice suferințe. Sunt o plângere plină de resemnare, totodată pentru noi o dovadă, că niciodată vre-un om n'a suferit, nici nu poate suferi, ceea ce Iisus a voit să suferă din iubire față de noi.

După o pauză, când Iisus știa că totul a trecut, pentruca Scripturile să se plinească întocmai spune: „Mi-e sete.“ Îndată un soldat a alergat, înmuind un burete într'un vas cu oțet, i-l întinse în vârful unei trestii la buze. Atât setea, cât și adăparea Lui cu, oțet erau prevestite (Ps. 68, 22). Conștient până la ultima suflare, voește să împlinească și cele mai mici preziceri ale Scripturii, ca nici un argument să nu rămână iudeilor, lumii întregi, că nu l-a putut identifica.

Și-a atins buzele de burete, fără a-l sugere. Beutura oferită, uzitată la asemenea execuții, era un amestec de oțet cu sucuri amețitoare, menită a anestezia întrucâtva simțurile. Iisus voește să golească paharul amărăciunilor până la fund, voește

să plătească integral prețul răscumpărării noastre, cu toate chinurile posibile în cea mai deplină conștiință de sine.

Mai sunt clipe numai până a-și da ultima suflare. Simte apropiindu-se sfârșitul. Esclamă: „S'a sfârșit.“ Ne anunță prin aceasta, că suferința și prin ea uriașa operă a mântuirii noastre, încredințată Lui de Tatăl ceresc, prezisă lumii prin profeți, și prefigurată în atâtea forme în Vechiul Testament, s'a terminat, s'a realizat prin ascultarea până la moartea pe cruce (Filip. 2, 8).

Cei crucificați mor de slăbiciune, de istoveală, nu tot astfel Iisus. De aceea și căpitanului roman moartea Lui, i-a apărut ca ceva neobiceiuit. Ridicând capul în sus, cu glas mare a strigat: „Părinte, în mâinile Tale îmi încredințez sufletul.“ A plecat din nou capul, a închis ochii rămânând nemișcat. Sufletul a părăsit corpul suferințelor. Vede Ioan Hrisostomul și în această clipă a morții Domnului un indiciu, că de bună voe își dă viața. Precum de bună voe ia asupra-și trupul păcatului, astfel de bună voe îl părăsește, după împlinirea misiunii.

Prof. L. G. MUNTEANU

Cețiți și răspândiți „Viața Ilustrată“

mari, sute de fotografii și lucrări. S'a tipărit un calendar de 208 pagini, în 20.000 exemplare care s'a distribuit în toată țara.

Proclamarea nouilor președinți de onoare

A urmat raportul casieriei, citit de dl dr. *Virgil Scridon*, apoi darea de seamă a comitetului de cenzori, care a fost citită de dl dr. *Ion Orăștianu*. Adunarea generală a dat descărcare comitetului regional pentru activitatea sa administrativă și financiară pe 1936.

Di *I. Opreșiu* a citit proiectul pe anul 1937, care a fost aprobat de adunare.

Dl dr. *Sebastian Stanca*, a propus alegerea ca președinți de onoare ai comitetului regional pentru Transilvania al L.A.R. pe P. Sf. lor episcopii *Nicolae Colan* al Clujului, *Nicolae Popovici* al Orăștii și *I. Bălan*, alături de ceilalți înalți ierarhi cari sunt deja proclamați președinți de onoare. Mai e proclamat președinte dl Gh. *Sion*, cetățean de onoare al Clujului. Se relege apoi vechiul comitet de conducere al Ligii cu câteva completări.

Cuvântarea P. S. S. Episcop Nicolae Colan

P. S. Episcop *Nicolae Colan* a vorbit apoi aducând mulțumiri pentru proclamarea sa ca președinte de onoare. Am fost și până acum cu tot sufletul cu Liga Antirevizionistă Română, cum cu siguranță sunt încadrați în ea toți slujitorii sfintei noastre biserici. Nu mai este necesar să accentuez, că îi voi acorda tot sprijinul meu și în viitor. Fac totuși promisiunea că înalta vrednicie ce mi-ați dat voi căta să o cinstesc, stând neclintit la dispozițiunea Ligii Antirevizioniste Române nu numai cu persoana mea, dar și cu organele de presă de cari dispun, „Renașterea“ și „Viața ilustrată“ pe care o conduc.

Dumnezeu să ne ajute să putem duce la îndeplinire frumoasa luptă națională în care s'a angajat L.A.R., luptă de care este mare nevoie și în care nădăjduiesc să avem alături pe toți fiii buni ai neamului românesc“.

Taina învierii lui Iisus.

„Dacă n'a înviat Hristos zadarnică este propovedania noastră și credința voastră este deșartă“.

(I Cor. cap. 15, vers 14).

Norocoase și fericite au fost desigur acelea cucernice muieri mirosoșite, cari luându-și miresmele, în revărsatul zorilor, s'au pornit la mormântul Răscumpărătorului, ca să ungă dumnezeescul Trup a lui Iisus și să-și plângă asupra lui iarăși lacrimile lor. Căci apropiindu-se de sfântul mormânt, acolo primesc îmbucurătoarea veste, că dumnezeescul lor Invățător, răstignit cu două zile înainte, astăzi a înviat cu mărire.

Apostolul Pavel ne învață, că Fiul lui Dumnezeu a fost cel dintâiu care a înviat cu mărire: „Hristos s'a sculat din morți, începătura celor dormiți s'a făcut“ (I Cor. 15, 20) și mai departe zice: „Dacă n'a înviat Hristos zadarnică este propoveduirea noastră și credința voastră este deșartă“ (I Cor. 15, 14).

Aceste citate din Epistola I către Corinteni a sfântului Apostol Pavel, ne face să ne punem următoarele întrebări: Din ce izvor de lumină își mai poate sorbi puteri fragede un apostolat rodnic dacă n'a înviat Hristos? Ce credință mai poate fi valabilă și ce ideal te mai poate vrâji dacă n'a înviat Hristos?

A trăi răstignirea și învierea Domnului, ca sfântul Apostol Pavel, iată taina învierii lui Iisus și totodată taina propoveduirii și credinții creștine.

Învierea lui Hristos este cununa sărbătorilor noastre și axa prea fericită a întregii noastre credințe creștine. Sărbătoarea învierii se poate asemăna cu un munte înalt de pe vârful căruia se deschid omului fel de fel de priveliști. Ochiul lui se pierde în zace, neștiind ce să pri-

vească mai întâi: prăpastiile fioroase care se deschid la picioare, măreția firei în feluritele ei înfățișări, sau nesfârșitul, care uimește simțurile lui, mărginite la lumea cu care s'a deprins.

Se înțelege că oricât de minunate ar fi aceste priveliști, creștinul trebuie să nu se lase copleșit de mulțimea întipăririlor felurite, ce-i cuprind sufletul.

Din acest amestec ce se înfățișează simțurilor, el trebuie să aleagă, ceea ce-i poate folosi, ceea ce-i poate face preface și înălță, ceea ce-l poate face mai fericit, mai bun, apropiindu-l de ținta năzuințelor sale — Dumnezeu.

Hristos a făcut cât a stat de pământ, fel de fel de fapte, care au fost, nu numai semne ale mării sale, ci mai ales prilej de răspândire îmbelșugată a darurilor sale dumnezești. Hristos, în afară de aceasta, a biciuit fățarnicia și lăcomia și a îndemnat pe toți să urmărească adevărul și să facă din virtute, temelie vieții lor, statornicind că fără aceste temelii, lumea de aici este o „vale a plângerii“ iar viața nu-și ajunge scopul.

Înțelegerea lumii de atunci — ca cea de azi — a fost pusă la o grea încercare. Norodul, minunat de faptele și învățătura Lui, l-a primit când a venit, la Ierusalim ca pe un împărat, așternându-și hainele pe cale și strigându-i: „Osana“...

Darul și Adevărul iată ce lucră în El și prin El! Puternicii timpului n'au înțeles semnul vremii. Ei au văzut — ca și mulți din zilele noastre — în această înfățișare a lui Iisus o primejdie. Deprinși de a trăi o viață pângărită de minciună, din pricina lenei de-a cerceta lucrurile în temelii lor adânc, ei rămăneau orbi

în fața adevărilor neclătite, pe care Iisus le pusese înainte și care erau menite să răstoarne întreaga așezare a lumii de atunci. Din această pricină peste câteva zile, cel ce vîndea case bolnavii, înviașe morții și descoperise adevăruri mântuitoare, a fost arestat. În fața acestei încercări de oprire a dreptății, apostolii se împărștie nedumeriți, Pilat își spală mâinile, iar norodul — acelaș norod — strigă: „Răstignește-l“.

Sunt toți mai bucuroși să fie iertat *Varava*, în locul lui *Iisus*, fiindcă viața de tâlhar a aceluia, eră mai potrivită cu sufletul lor stricat. Spiritul de jertfă a Mântuitorului lumii eră ceva de neînțeles pentru oameni în care cugetul devenise, din lene și trufie, neputincios și orb.

Și astfel cel ce venise să mântuie lumea, cel ce eră menit să înfăptuiască ultima făgăduință a ziditorului, și care coboră din Cer Darul lui Dumnezeu, spre al revărsa din belșug, asupra tuturor, fu răstignit pe lemn, ca cel mai mare dintre tâlharii lumii.

„Întru ale sale a venit și ai săi nu l'au primit“ spune Evanghelistul *Ioan* vrând să ne arete prin aceasta cât de mare a fost nerușinarea omenescă.

*

În schimb odată cu ivirea nopții, liniștea cea mai adâncă se întinse pretutindeni. În natură ca și în suflete, după frământarea pricinuită de grija primejdiei, pătrundea acum tihna scăpării.

Toată lumea eră mulțumită. Cărturarii și Fariseii scăpase de cel ce vădise minciuna vieții lor mârșave; poporul scăpase de un înoitor, care-l silea la o viață mai bună; iar stăpânirea romană, de un răzvrătitor, care primejduia liniștea obștească.

Dar peste trei zile, liniștea e din nou turburată: Răstignitul apare lumii în trup, dovedind prin aceasta biruința asupra firei, biruința Adevărului asupra minciunei.

Încercarea oamenilor de a înăbuși

adevărul se dovedește zadarnică. Învierea lui Iisus vădi această taină. Ea înseamnă că Adevărul nu poate fi oprit, chiar când lumea întreagă ar fi înțeleasă să-l înlăture.

Acesta este rostul învierii Mântuitorului, ca și suferințele Lui din ultima săptămână a vieții Lui pământești. Ea înseamnă că peste frământarea vieții noastre zilnice, peste tot ceea ce suntem și însemnăm, domnește Adevărul.

Ce suntem noi față de adevăr? Ce vedem la picioarele noastre? prăpastii fioroase gata să ne înghită. O viață trăită în afară de Adevăr. Suntem trufași ca și Cărturarii, fățarnici ca și Fariseii, neîncredători și plini de îndoeli ca și Saducheeii, dar mai ales lipsiți de puterea stăruinții în bine, cum a fost tot norodul care a aclamat și apoi au răstignit pe Domnul nostru Iisus Hristos. Ceea ce s'a petrecut acum 2000 de ani în Ierusalim este icoana vieții noastre de azi, lipsită de statornicie și înclinată spre păcat.

Iată deci, cele două priveliști ale vieții noastre, luate din înălțimea mării sărbători a Învierii Domnului. În zăre, Adevărul statornic și etern, lângă noi prăpastia unei vieți plină de minciună și desfrâu.

Noi trebuie să cucerim zărea. Trebuie să ajungem la Adevăr! Patima Domnului muștră mereu viața noastră plină de greșeli, dar învierea Lui ne dă nădejdi. Amintind-o în fiecare an, avem prilejul nu numai să privim cu înduioșare seninul zărilor albastre, unde stăruie Adevărul veșnic biruitor, ci mai ales să îndreptăm în noi pornirile rele și să acoperim astfel cu un belșug de fapte bune, prăpastia fioroasă care stă deschisă lângă noi, făcând peste ea cărare bătută de aur, care să ne ducă spre aceste zări.

Când zicem: „Hristos a înviat“ recunoaștem acest Adevăr ca temelie a vieții noastre, iar când răspundem: „Adevărat a înviat“ el ne obligă la respectarea lui neclintită în viață.

ROMULUS BUDA, abs. în teologie.

Reînviere pentru libertate.

În desnădejdea ce cuprinse lumea, acum două mii de ani, cu privire la rostul existenței sale apare Mântuitorul concretizat în trup omenesc, pentru ca să trezească pe oameni la cunoașterea adevărului eliberându-i din rău.

„Cunoașteți adevărul și adevărul vă va elibera pre voi“ (Ev. Ioan 8, 32).

Și cine este adevărul?

„Eu sunt Calea, Adevărul și Viața“, — spune Iisus Hristos, Cunoașterea adevărului se reduce prin urmare la cunoașterea divinității.

Celce cunoaște binele și adevărul, acela devine liber și rămâne în libertate. Acela stăruiește în adâncul ființei sale, caută din adâncul ființei sale, caută din toate puterile ultima licărire în germenile lui de bine, spre a ajunge la cunoaștere pentru mântuire. Răul l-a cunoscut și i-a fost greu, cunoașterea i-a fost întunecată,

disordinea din minte și din legile corpului i-au fost diformate și l-au ținut în rău, l-au subjugat.

Ordinea și unitatea între elementele răului și binelui se impunea.

Cunoașterea a ceea ce este bine și adevăr nu se putea face, decât tot prin bine, nu se putea face, decât prin omul nou reînviat.

„Renașteți-vă, căci dacă nu se va renaște cineva de sus, nu va putea intra întru împărăția lui Dumnezeu“ (Ev. Ioan 3, 3).

Pentru îndeplinirea acestei porunci a venit Iisus Hristos în lume. Credință s'a propovăduit prin proci, dar oamenii n'au crezut în adevăr, pentru a putea ajunge la echilibru, la mântuire. Minuni li s'au făcut, dar le-au crezut vrăjitorii și magii, le-au crezut produsul materiei lor miraculoase.

Iisus Hristos aduce curățenia ge-

nerală a lumii. Își concretizează ideile eliberatorii prin parabole, ca să poată fi înțelese, învinge ispitele din pustie, prin răbdare deplină și înțelepciunea cea mai înaltă. Aduce grația pe pământ, iertarea, — nota caracteristică a creștinismului.

Aduce dragostea între oamenii pământului făcându-i fiii cerului. Ajută necredinței oamenilor, li-o complectează și le spune să creadă în adevăr:

„nimic nu este cu neputință celui ce crede.”

Reînvierea înseamnă a ne preface din omul vechiu al patimilor, a ieși de sub legea veche a simțurilor, și a ne lega cu un duh nou de viață. Însemnează a ne *spiritualiza*, a ne face sfinți precum „Dumnezeu este sfânt.”

Aceasta este calea pe care ne duce Iisus Hristos prin jertfa Lui în mod cel mai practic, iar când își pregătește sfârșitul activității pământești:

„Când sufletul este gata, iar corpul tremură” El se roagă, lăsându-ne și nouă învățătura de a ne ruga.

Sufletul este gata, este însuși Dumnezeu, și cunoaște adevărul, dar corpul oscilează, șovăește, este ispitit.

Punctul suprem, de a nu cădea în rău, prin ispită este *rugăciunea*.

„Rugați-vă să nu cădeți în ispită.”

Libertatea cea mai înaltă o singură dată și-a văzut culmile strălucitoare, o singură dată a izbucnit mai

puternic din întreg spiritul și materia lumii: din Dumnezeu și omul Iisus.

Când s'a botezat Iisus Hristos în râul Iordanului, cerul s'a deschis și s'a luminat întru libertate, oamenilor renăscuți.

Modelul definitiv de renaștere se încheie pe muntele Căpățanei.

Soarele se 'ntunecă, pământul oșândit se cutremură, catapeteasma templului se dărâmă, și copacul cu Iuda vânzătorul este desrădăcinat, picăturile de sânge ale lui Hristos, dau lumină astrală pământului și-l purifică de rău.

Spiritul merge la porțile iadului, îl sfărâmă și face eliberare celor subjugăți, iar a treia zi, Iisus Hristos a înviat pentru vecie, arătând lumii veșnicia vieții, câștigată prin renaștere pentru cunoașterea adevărului liberator.

Sărbătoarea Paștelor, este sărbătoarea eliberării; nu numai a evreilor, ca amintire a scăpării din robia egipteană, o eliberare numai terestră, dar o eliberare cerească și pământească tuturor creștinilor, cari cred în Eliberator, prin învierea Lui.

Dacă Hristos n'a înviat, cine ar putea învia? Hristos a înviat!; ne-a reînviat și pe noi, noi credem, și ne simțim liberi de a merge spre adevărul Dumnezeu.

IOAN ROMAN, abs. în teologie.

Infiltrații străine în literatura românească.

— Conferința dlui Octavian Goga. —

Academia Română a ținut ședință publică Vineri d. a. sub președinția dlui Al. Lapedatu.

Dl Octavian Goga a vorbit în seria conferințelor pentru combaterea literaturii nesătoase, despre: *Infiltrații străine în literatura românească*.

D-sa a început prin arăta sbuciumul necontestat al zilelor noastre. S'ar părea că după veacuri îndelungi de tăcere chinută, s'au rupt deodată zăgăzurile și din adâncime au dat năvală energiile latente ale unui popor.

Românismul trece azi printr'o criză de creștere, după identificarea granițelor etnice cu cele politice. De aceea misiunea scrisului e plină de interes și trage greu în cumpăna evoluției noastre istorice. Marii noștri scriitori a căutat totdeauna rasa și din rasă nu se poate evada nici în sens fiziologic, nici intelectual.

Literatura de după război scrisă românește, nu prezintă însă o continuitate normală cu cea de ieri. E o întrerupere bruscă, o schimbare radicală de diapazon.

Mă gândesc la producția curentă, la cărțile cari răsar cu duimul împregnându-și pecetea lor asupra spiritului public. La acestea se observă o ciudată transformare intempestivă, un fenomen izbitor de discontinuitate literară. E o anarhie de gândire, aproape o nebunie programatică, un fel de sonoritate verbală care răsună în gol cu tendința vădită de a gătui orice înțeles.

Care este cauza acestei decăderi literare?

Unii au zis că e nevroza războiului, alții o pun în seama contactului cu literaturile minoritare. E fals, și dl Goga o dovedește cu argumente.

Realitatea e că cei cari au adus literatura în halul în care se găsește sunt evreii.

Istorisește apoi, cu lux de amănunte, cum s'a petrecut acum 25 ani un fenomen asemănător la Budapesta, unde evreii din Ghetto-uri au creat o literatură citadină, fără nimic din specificul poporului maghiar, fără pustă, fără ciobani, fără absolut nimic din ceea ce forma geniul poporului.

Această fenomen se petrece acum la noi, unde evreii, sub nume de împrumut, au invadat literatura. Infiltrația lui Israel a cucerit metodic țara: comerț, industrie, bănci, moșii, gazete... Scara a fost urcată cu plan și cu socoteală. Acum Israel s'a hotărât să facă și literatură românească. A atins cel din urmă popas, a intrat în templu.

La început abia au încercat o intrare timidă în gazetărie; după scurt timp însă au devenit redutabili. Negustorii de opinie publică și-au desfășurat pretutindeni marfa cu neobosită clamoare. Au acaparat editurile, apoi presa lor a industrializat scrisul nostru. Trecerea dela gazetă la literatură au făcut-o pe nesimțite.

Când s'au așezat, noii oaspeți și-au adus cu ei tot bagajul sufletească. De aceea schimbarea la față a literaturii noastre trebuie căutată în

exteriorizarea acestui element recent, de-o strigătoare deosebire etnică. Sunt așa de esențiale și de categorice deosebirile sufletești între cele două neamuri, încât zestrea proaspăt sosiților se distinge fără nici o trudă.

Dl Goga citează apoi câteva paginii dintr'o antologie a 60 scriitori

români de origine evreiască, în a cărei prefață se arată că „evreii au spart vechile tipare ale limbii românești, ridicând-o la nivelul artistic de azi”. Nivelul artistic al acestei literaturi se vede. Concluzii nu sunt de tras, ci doar constatarea sumară: *Aceasta nu-i literatură românească*.

INFORMAȚIUNI

Tuturor abonaților, colaboratorilor și cititorilor noștri le trimitem cele mai bune urări de sărbătorile Paștilor, zicându-le, după sfânta datină românească: Hristos a înviat.

Liturghie arhierescă. Mănăstirea de maice Sf. Elisabeta din Cluj și-a serbat hramul în ziua de 24 Aprilie c., în cadrul unei frumoase slujbe religioase. Invitat fiind de stareța mănăstirii, P. S. nostru Episcop Nicolae a oficiat în paraclis sfânta liturghie, ajutat de un sobor de preoți. Răspunsurile au fost date, cu deosebită evlavie și duiosie, de către corul maicelor. Lasfârșit P. Sf. Episcop a rostit un mișcător cuvânt de învățătură.

Biruind treptat greutatea începutului, mănăstirea — cea dintâi de acest fel în toată țara — își va afirma tot mai bine rostul ei însemnat în viața Bisericii ardelenne.

Pomenirea lui Parteniu Cosma. Marile instituții naționale din Sibiu: Mitropoliă, Astra și Albina au hotărât să organizeze împreună pe ziua de 9 Mai (Dumineca Tomii) o comemorare pioasă a neuitatului român Parteniu Cosma, dela a cărui naștere s'au împlinit în 12 Februarie trecut 100 de ani. Se va face un parastas în Catedrală, pelerinaj la mormânt și un festival în aula Academiei teologice, unde vor lua cuvântul reprezentanții Bisericii, Astei, Albinei și ai altor așezăminte naționale.

În acest scop a fost convocată în sesiune extraordinară și adunarea arhiepiscopiei Sibiului. Serbările de comemorare sunt patronate de I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan.

Muzeul Ion Broșu. Distinsul consilier de Legație, dl Dr. Ioan Broșu, fiul preotului nostru din Dârștele Brașovului, a realizat o faptă frumoasă, ce iese cu totul din comun. Timp de 4 ani de zile, cât a funcționat la legația noastră dela Vatican a colindat toate muzeele și anticariatele din Italia, cumpărând obiecte de artă originale sau copii fidele, privind istoria strămoșilor noștri daco-romani. Cheltuindu-și toate economiile salariului său în urmărirea unui gând înalt, acela de a strânge cât mai multe mărfuri antice privitoare la obârșia neamului românesc — domnia sa a crezut că e bine să le pună la

îndemâna Patriei sale. Astfel a organizat un muzeu în București, Str. Traian 198, expunând colecțiile sale rare și prețioase, pentru publicul înțelegător. Este un act mare, de patriot și mecenat, ce merită lauda și recunoștința tuturor. Aducem aici omagiile noastre, celui ce își înțelege așa de minunat datoriile sale de diplomat și român luminat.

Pelerinaj la mănăstirea Brâncoveanului. În ziua de 7 Mai c. va avea loc pelerinajul obicinuit la mănăstirea Constantin Brâncoveanu din Sâmbăta-de-sus, județul Făgăraș, restaurată, în chip neîntrecut, de către I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan. Vor lua parte toți protopopii și preoții din tractele Avrig, Făgăraș și Olt în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae și clerul sibian.

Este unul din prilejurile de adâncă reculegere și rară desfătare sufletească în umbra strălucitei ctitorii istorice, pentru toți bunii creștini și intelectuali dela orașe. Ne-ar bucura mult să se îndemne la acest pelerinaj religios și credincioși din eparhia noastră. Ar reveni de acolo mângăiați și încântați.

Importanța educației religioase. Acest subiect a fost dezvoltat de dna Sofia Meș, în cadrele conferințelor organizate de „Societatea ortodoxă a femeilor române”, fiind de față un public numeros, în frunte cu P. S. S. Episcopul Nicolae Colan.

Distinsa conferențiară a arătat, că problemele de ordin religios ar trebui să preocupe pe toți factorii dătători de viață ai neamului nostru. E știut doar, că noi ne-am putut păstra ființa națională grație credinței în Dumnezeu. Lipsa acestei credințe a pregătit prăbușirea tuturor popoarelor, iar poporul nostru nu trebuie să împărtășească această soartă.

E netăgăduită importanța credinței în familie. Prin întreagă viața ei, femeia trebuie să fie un simbol al virtuților credinței, pentru că în sufletul copilului rămâne ceea ce imprimă adevărata mamă. Femeia produce în orice familie o atmosferă de viață creștinească.

Educația tineretului nostru în spirit religios-moral este superioară oricărui alt sistem de educație. Temeiul educației îl alcătuiesc pildele, cari pot să zidească, ori să distrugă un suflet tânăr. Părinții să practice creștinismul, spre binele copiilor. Faptele bune, nobile, ale celor mari, vor influența pe cei mici.

O nepătrunsă taină a rânduit, ca suferința să fie temelie lucrurilor mari. Avem întemeiate nădejdi, că din ce-

nușa martirilor de azi ai bisericii lui Hristos va răsări lumina unei noi vieți. Biserica ortodoxă română s'a afirmat în lupta contra desfrâului și credem, că se va afirma și în viitor cu aceeași demnitate. Adevărata educație religioasă-morală va avea drept rezultat triumful asupra tuturor nenorocirilor, ce amenință și poporul nostru, iar acest triumf va fi cea mai mare binefacere pentru orice suflet românesc.

Ortodoxia din America. Prin foaia oficioasă „*Solia*” din Detroit, urmărim cu deosebită dragoste consolidarea ortodoxiei românești din Statele Unite ale Americii. P. S. Episcop Policarp Morușca — alesul și trimisul Sf. Sinod — desfășoară o activitate cu adevărat de proporțiile misionarismului antic, ce-l ridică în stima tuturor bunilor Români. Cu tact și înțelepciune, dar și cu energie unde uratele moravuri ale unor rățăciți o cer, P. S. Sa a reușit să pună temelie solidă Episcopiei misionare, strângând pe fiii răslețiți și împărechiați în jurul Păstorului celui bun. În ciuda enormelor distanțe, P. S. Episcop Policarp a ținut să cerceteze toate coloniile de ortodocși din Statele Unite și Canada, aducând îmbărbătare și încredere în viitorul Românilor emigranți. Citim, că după Paști reia aceste drumuri apostolești. O mare bucurie simțim, văzând că daniile pentru zidirea schitului Vatra Românească au depășit suma de 3000 dolari.

Înfruntând cu răbdare și demnitate mizeriile nebănuite ce le întâmpină, P. S. Policarp realizează dincolo de Ocean o mare misiune religioasă și națională, care-l face cu drept cuvânt clitorul Episcopiei ortodoxe române din America de Nord.

O denumire controversată. Încă dinainte de război pâr. protopop Ilie Dăianu, binecunoscut pe plaiurile ardelenne, și-a îngăduit să adopte o denumire nouă zicându-și „protopop ortodox-unit.” Motivarea o găsim în faptul, că uniții au păstrat rânduiala liturgică și canonică ortodoxă. Pe atunci gestul nu stărnise nici un ecou în Biserica Blajului. După înfăptuirea României mari pâr. Dăianu a perseverat în ideea sa, reluând-o din nou de curând într'o broșură despre regretatul Vasile Lucaciu. Acestuia nu-i convenea de loc numirea de „greco-catolic.” Pâr. Dăianu crede, că din pricina impunerii ei de către autoritățile austro-ungare. Are doi termeni — grec și catolic — puțin simpatici Românilor — zice Sfinția Sa. Suntem — spune în concluzie — români ortodocși, uniți în dragoste și ascultare fiască, cu scaunul Romei celei *vechi*.” Iată motivarea denumirii noi „ortodox-unit.” Noi nu suntem împotriva acestui termen, dacă el nu urmărește confuzii voite. Căci adevărul grăind, astăzi clerul unit merge vertiginos spre catolicism complet. Și atunci termenul nu mai acopere realitatea. De aceea, echivocurile zădărnicesc totdeauna bunele intenții.

Un apel creștinesc. Prefectul județului Sălaj, de acord cu Revizorul școlar, a lansat un apel inimos către preoți, învățători și popor, spre a le cere concursul în acțiunea creștinească pentru îngrijirea cimitirelor și mormintelor din fiecare comună.

Se știe că la noi aceste locuri sfinite nu sunt ținute în starea de curățenie și ordine, cum o vedem la alte neamuri. Conducătorii civili ai județului Sălaj și-au luat angajamentul să lucreze cu organele lor, în săptămâna Patimilor, la aducerea în bună stare a cimitirelor, ca astfel ele să se prezinte cum se cuvine de sărbătorile Paștilor.

Este un gând frumos, care cinstește pe inițiatori.

Statutul funcționarilor publici.

Se știe, că Parlamentul avea să discute un proiect de lege despre modificarea radicală a Statutului, dar din lipsă de timp a trebuit să fie amânat. Acum guvernul având depline puteri, a hotărât să legifereze pe cale de Decret. Punctul cel mai important este înglobarea tabelii de salarizare, cerută de toate asociațiile funcționarești. Va fi stabilit și minimul de salariu la 3000 Lei, ceea ce va însemna un avantaj și pentru slujitorii Bisericii.

Se vor simplifica gradele și categoriile de salarizare spre a se stabili norme mai precise pentru raționalizarea serviciilor.

Reprezentanții asociațiilor au fost din nou consultați de guvern, spre a se ținea seamă de sugestiile și dezideratele lor.

Stări triste în Ungaria. O revistă maghiară din Budapesta „*Magyar Ut*” se ocupă într'un articol de situația internă a Ungariei, spunând câteva adevăruri crude. Populație îndurată mizerie și foamete. Venitele magnaților latifundiați au crescut enorm, pe când țărănimea muncitoare tânjește. Autorul, care este deputat, găsește că singura soluție salvatoare este să se dea plugarilor măcar o treime din moșiile grofilor, cu titlu de proprietate. Altfel poate veni momentul să fie forțați să dea și mai mult. Va consimți oare Ungaria să renunțe la revizionism și să accepte exproprierea magnaților? Hic Rodus, hic salta!

BIBLIOGRAFIE

„**Viața ilustrată**”, Anul IV, Nr. 5 Mai 1937. Director: P. S. Episcop Nicolae Colan. Cluj. Abonament anual 200 Lei.

Numărul acesta de Paști, excepțional de bogat și admirabil ilustrat cuprinde:

Episcopul Nicolae: Pastorală. I. V. Spiridon: Invierea (poezie). Grigorie T. Marcu: O țară care învie. Emil Zegreanu: Daruri (poezie). Ioan Suciu: De când își are prihorul pieptul roșu? Grigore Popa: Siulul Romanic. Al. Străoneanu-Balaș: Inviere... (poezie). I. Lupaș: Naționalitatea — puterea creatoare a culturii umane. D. E. Nicoara: „*Vistiernicul*”. Grigore Popa: Cuminecare (poezie). Const. Mărgineanu: Ultima noapte a lui Iuda. L. Munteanu: Credința în învierea Domnului. I. V. Spiridon: Primăvară (poezie). Coriolan Bărbat: În Spania eliberată. Octavian M. Dobrotă: Reinviere. Dr. Eugen Dobrotă: Prin țările apusene. n. c., Pr. I. Goron, Dr. V. Sava, V. Mateiu și Pr. Fl. M.: Cronică literară: La picioarele Mântuitorului. Dumnezeu în natură. Principiul naționalităților în tratatele de pace din 1919—1920. Făclii pentru suflet. Învățători morale.

Cronică internă: † Episcopul Ioan al armatei. Fapta dlui I. Broșu. Demonstrația străjerească dela Araci. Tiberiu Brediceanu. A. S. Prințul Nicolae. Casa și biserica lui Eminescu. Pensionarea preoților din Ardeal. Cronică externă: Impăcarea lui Ludendorf. Apropiere romano-maghiară. Intre Stalin și Jagoda. Călătoriile diplomatice. Conflictul religios dintre nazism și vatican. Ghiveciu: Căsătorii mixte la Cluj. Sărutul scurtează viața? Viața veselă. Numeroase ilustrații.

Familiiile românești de elită nu se pot lipsi de această eminentă revistă atât de îngrijit redactată.

„*Revista Teologică*.” An. XXVII. Nr. 5. Mai, 1937. Sibiu. Redactor prof. Grigorie Marcu.

În acest număr de Paști, cititorii primesc un material ales și instructiv din condeiul ager al redactorului și colaboratorilor încercați ai revistei. Semnează: diacon Gr. Marcu: Invierea lui Hristos și învierea zeilor; preot Sp. Căndea: Sf. Euharistie și predica; prot. I. Dăncilă: Un om de nădejde și bun creștin; prot. Nicodem Ioniță: Libertatea de gândire în biserica ortodoxă; pr. M. Negru: Predica la Vinerea Sf. Patimi; Dr. I. Hradil: Îndemnuri duhovnicești; Gr. Marcu și Ax. Tomuş: Contra literaturii desmățate; un calendar veninos; Gr. Marcu: Mișcarea litorară, Cronică și informațiuni.

Ne place a crede, că această excelentă revistă nu lipsește din casa nici unui preot al eparhiei noastre.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 2884/1937.

Comunicat.

Sfântul Sinod sub Nr. 1266 din 15 Aprilie 1937 comunică următoarea sa hotărâre, spre strică observare:

Cererile de asistență religioasă pentru sinucigași, vor fi soluționate de PP. SS. Chiriarhi din caz în caz, avându-se în vedere că, acolo unde va fi posibilă acordarea asistenței religioase, să se facă fără fast și numai de un singur preot.

Cluj, la 19 Aprilie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 2902/1937.

Circulară.

Pe baza informațiilor ce am primit dela Subinspectoratul P. P. din Cluj sub Nr. 179/1937 aducem la cunoștință următoarele, spre strictă conformare:

Preoții comunelor să binevoiască să primească dela șefii de Subcentru P. P. programul educației religioase întocmit de N. A. M. I. P. P., ce urmează a fi predat de D-lor tinerilor premilitari.

Pe baza unei colaborări armonioasă cu organele P. P. să se fixeze reciproc ora conferințelor religioase și orele când subcentrele P. P. să asiste și să fie prezente la serviciul divin.

Întrucât biserica are o influență covârșitoare asupra sufletelor tinerilor premilitari mai ales azi, când dușmanii ordinii sociale actuale, caută pe toate căile să propage anarhia și desordinea, care nu este altceva, decât nimicirea omenirii și civilizației.

Organele pregătirii premilitare au ordin să nu rețină tinerii premilitari dela biserica.

Preoții noștri să transplanteze în sufletul fraged al tinerilor premilitari sfânta datorie de a rămâne pentru totdeauna în credința noastră strămoșească și neclintit în Dumnezeuul strămoșilor noștri.

Preoții să le ia șefilor de subcentre și tinerilor premilitari în fața altarului angajamentul față de Instituția P. P. după formula ce se găsește dată de M. A. N. I. P. P. șefilor de subcentre P. P. și să le explice importanța lui, pentru a fi ferii tinerii premilitari de toate interesele contrare Neamului Românesc și să-i îndemne pe tinerii premilitari să participe la instrucția Pregătirea Premilitară.

Cluj, la 19 Aprilie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 2558/1937.

(13) 1—1.

Publicațiune de licitație

Consiliul eparhial ortodox român din Cluj publică licitație pentru repararea și adaptarea casei din Cluj, strada Bolintineanu nr. 3, conform planului și devizului aprobat.

Doritorii de a executa aceste lucrări se vor prezenta la Consiliul eparhial pentru a primi instrucțiile necesare planul și devizul în alb.

Ofertele se vor înainta în termen de 10 zile dela întâia publicare a licitației în ziarul oficial „*Renașterea*”. Deodată cu depunerea ofertelor se va depune și o garanță de 6% din costul devizului la casieria eparhială, iar după adjudecare se va complecta la 10%.

Caietul de sarcini se poate vedea la Consiliul Eparhial.

Asupra dării în întreprindere se va încheia contract în scris.

Cluj, la 13 Aprilie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 247/1937. prot. (11) 1—3.

CONCURS.

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Herepea* cu filia Ozd, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Renașterea*”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială și grădină cu dependente gospodărești.
3. Sesiune parohială 27 iug. în parohia materă și 10 iug. în filia Ozd. Total deci 37 iug.

Onorariile stolare îndatinate.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele de lipsă, se vor înainta oficiului nostru protopopesesc în termenul fixat.

Candidații vor prezenta și act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Candidații, cu prealabila noastră încunoștințare, se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Luduș, la 10 Aprilie 1937.

In înțelegere cu consiliul parohial din *Herepea*.

R. Popa, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.